

**UCHWAŁA NR2023
RADY MIEJSKIEJ W BARLINKU
z dnia 2023 roku**

w sprawie zajęcia stanowiska przez Radę Miejską w Barlinku

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) uchwała się, co następuje:

§1. W związku z pismem Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 10 lutego 2023 roku sygn. akt P-1.4102.2.2023.AA Rada Miejska w Barlinku zajmuje stanowisko jak w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§2. Upoważnia się Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Barlinku do przekazania uchwały wraz z uzasadnieniem Wojewodzie Zachodniopomorskiemu.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Dnia 10 lutego 2023 r. do Rady Miejskiej w Barlinku wpłynęło pismo Wojewody Zachodniopomorskiego sygn. akt. P-1.4102.2.2023.AA zarejestrowane pod nr 2667 o możliwości naruszenia przez radnego Rady Miejskiej w Barlinku Pana Mariusza Maciejewskiego zakazów wynikających z ustawy o samorządzie gminnym.

Wojewoda Zachodniopomorski zwrócił się do Rady Miejskiej w Barlinku o złożenie stosownych wyjaśnień oraz zajęcia stanowiska w sprawie Pana Mariusza Maciejewskiego, który pełni funkcje kierowniczą w Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej w Barlinku Sp. z o.o.

Stałe komisje Rady po zapoznaniu się z ww. pismem zwróciły się do PGK Sp. z o.o. o udzielenie informacji w jakim charakterze zatrudniony jest pan radny Mariusz Maciejewski oraz jaki jest zakres umowy o pracę nawiązanej pomiędzy PGK Sp. z o.o. a Panem Mariuszem Maciejewskim a także o opinię prawną w tej sprawie. Na podstawie zebranego materiału dowodowego Rada Miejska w Barlinku ustaliła, co następuje.

Zgodnie z art. 24b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (dalej u.s.g.), osoba wybrana na radnego nie może wykonywać pracy w ramach stosunku pracy w urzędzie gminy, w której uzyskała mandat oraz wykonywać funkcji kierownika lub jego zastępcy w jednostce organizacyjnej tej gminy. Przed przystąpieniem do wykonywania mandatu osoba ta obowiązana jest złożyć wniosek o urlop bezpłatny w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez właściwy organ wyborczy.

Ratio legis art. 24b u.s.g. jest takie samo jak art. 24a u.s.g., co wynika z podobieństwa tych regulacji, albowiem obie wprowadzają zakaz łączenia mandatu radnego z zatrudnieniem w urzędzie gminy, w której radny sprawuje mandat albo z pełnieniem funkcji kierownika (i jego zastępcy) gminnej jednostki organizacyjnej (vide A. Rzetecka-Gil [w:] Samorząd gminny. Komentarz do przepisów o charakterze antykorupcyjnym, LEX/el. 2015, art. 24(b)). Podobnie w tym aspekcie wypowiadają się inni przedstawiciele doktryny prawniczej, wyjaśniając, że analizowany przepis, inaczej niż art. 24a u.s.g., dotyczy sytuacji, w której zatrudnienie w urzędzie gminy bądź pełnienie funkcji kierownika lub zastępcy kierownika gminnej jednostki organizacyjnej było uprzednie wobec faktu nabycia mandatu radnego gminy (vide A. Wierzbica [w:] Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, wyd. III, red. B. Dolnicki, Warszawa 2021, art. 24(b)).

W tym miejscu warto także odnieść się do poglądów orzecznictwa sądowo-administracyjnego, które głoszą, że ratio legis art. 24a i art. 24b ustawy o samorządzie gminnym jest oczywiste i zmierza do uniknięcia sytuacji, w której ta sama osoba byłaby członkiem organu stanowiącego gminy (rady) i jednocześnie wykonywałaby czynności, pełniłaby funkcje należące do sfery wykonawczej gminy. Kolizja tych dwóch sfer jest niezaprzeczalna, a powołane przepisy mają uniemożliwić i w znacznym stopniu zapobiec powstaniu powiązań mogących wzbudzić uzasadnione z punktu widzenia podejrzenia o charakterze korupcyjnym. Zakaz pełnienia przez radnych ustawowo określonych funkcji i stanowisk jest uzasadniony nie tylko względami etycznymi, jest on również środkiem gwarantującym utrzymanie przez osoby

wykonujące mandat radnego zaufania wyborców (vide wyr. NSA z 29 października 2013 r., II OSK 2449/13).

Ograniczając się do treści art. 24b ust. 1 w zakresie pełnienia funkcji kierownika lub jego zastępcy, opierając się przedstawionych powyżej poglądach, a także uwzględniając aspekty ustrojowe jednostek organizacyjnych gminy, w naszej opinii, wyrażony w tym przepisie zakaz odnosi się wyłącznie do osób pełniących funkcję (będących piastunami) kierownika lub zastępcy danej jednostki organizacyjnej gminy, a nie pracy w tych jednostkach na innych stanowiskach, np. kierownika wyodrębnionego działu. Tylko bowiem te stanowiska - kierownika lub zastępcy jednostki - związane są ze sferą wykonawczą gminy. To bowiem kierownik lub zastępca kierownika jednostki posiadają realne możliwości do kierowania daną jednostką (w ogólności); tylko kierownikowi jednostki, a nie innemu pracownikowi, może zostać udzielone upoważnienie do reprezentowania Gminy na podstawie art. 47 u.s.g.; to kierownik jednostki lub jego zastępca ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność za zarządzanie tym podmiotem. Stanowisko takie potwierdził dobitnie WSA w Białymstoku, wyjaśniając, że osoba wybrana na radnego lub radny może wykonywać pracę w ramach stosunku pracy w jednostce organizacyjnej gminy, innej niż urząd gminy, z wyjątkiem funkcji kierownika lub z-cy kierownika tej jednostki (wyr. WSA z 10 lipca 2008 r., II SA/Bk 405/08).

Przechodząc do wykładni pojęcia "jednostki organizacyjnej gminy" wypada zauważyć, że żaden przepis powszechnie obowiązującego prawa nie wyraża jej definicji legalnej. Opierając się jednak na dorobku doktryny i orzecznictwa przyjmuje się, że pojęcie "jednostka organizacyjna gminy" oznacza gminną jednostkę organizacyjną, która dodatkowo spełnia warunek bycia częścią struktury organizacyjnej gminy (np. jako zakład czy jednostka budżetowa). Ponadto przyjmuje się, że gminna osoba prawna, to gminna jednostka organizacyjna, która została utworzona przez gminę i ma nadany przymiot osobowości prawnej, ponadto ma ona możliwości prowadzenia działalności gospodarczej wykraczającej poza zadania o charakterze użyteczności publicznej. Jest to podmiot wydzielony organizacyjnie, posiadający odrębne składniki majątkowe i osobowe, realizujący zadania określone odpowiednimi przepisami (vide B. Dolnicki, Gminne jednostki organizacyjne a jednostki organizacyjne gminy, Gdańskie studia prawnicze, TOM XXXIV, 2015 r.).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że Pan radny Mariusz Maciejewski nie pełni funkcji kierownika gminnej jednostki organizacyjnej, nawet przy szerokim rozumieniu pojęcia tej jednostki, obejmującej także gminną osobę prawną. W tym miejscu warto przypomnieć, że zgodnie z art. 201 § 1 ustawy z 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467), zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje spółkę. Pan Radny Mariusz Maciejewski zatrudniony jest w spółce PGK w Barlinku sp. z o.o. na stanowisku kierownika, lecz bynajmniej nie jest on kierownikiem ani zastępcą kierownika tejże jednostki organizacyjnej gminy (gminnej osoby prawnej). O takim charakterze stanowiska Pana radnego Mariusza Maciejewskiego przemawia przede wszystkim zakres jego czynności, a w szczególności niepełnienie funkcji prokurenta, czy też członka zarządu spółki; wykonywanie zadań: organizacyjnych, związanych z zapewnieniem należytej organizacji zakładu pracy (bez kompetencji władczych), wykonywanie zadań technicznych, jak choćby kontrola maszyn, czy sprzętu, podległość służbowa innymi przełożonym.

Rada Miejska w Barlinku ustaliła, że w stosunku do Pana Radnego Mariusza Maciejewskiego, nie zachodzi przypadek, o którym mowa w art. 24b ust. 1 u.s.g.